

П. В. Баштанник

студентка I курсу ОР Магістр

спеціальність **Н5 «Водні біоресурси та аквакультура»**

науковий керівник: **М. І. Бургаз**

канд.біол.наук, доцент, зав. кафедри водних біоресурсів та аквакультури

ВПЛИВ РИБАЛЬСЬКИХ ТУРНІРІВ НА РОЗВИТОК МІСЦЕВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ТУРИЗМУ

Актуальність дослідження:

Рибальські турніри, як форма спортивного та рекреаційного рибальства, набувають все більшої популярності у світі. Вони не лише сприяють розвитку спортивного рибальства, але й мають значний вплив на місцеву економіку та туризм. Організація таких заходів стимулює розвиток інфраструктури, створення робочих місць та залучення інвестицій у регіони. У контексті України, де рибальство є популярним видом відпочинку, дослідження економічного впливу рибальських турнірів є актуальним для формування ефективної стратегії розвитку туризму та місцевої економіки.

Мета роботи: Метою роботи стало виявлення економічного, туристичного та соціального потенціалу рибальських турнірів в Україні, а також обґрунтування їх ролі у формуванні сталого розвитку місцевих громад.

Результати досліджень та їх аналіз:

Рибальські турніри, як форма тематичного туризму, демонструють зростаючу здатність впливати на соціально-економічні процеси в регіонах. Такі заходи створюють короткостроковий економічний ефект через прямі витрати учасників, організаторів та глядачів, а також довгостроковий ефект у вигляді зростання туристичної привабливості території. Залучення внутрішніх і зовнішніх туристів до участі в турнірах стимулює розвиток готельно-ресторанного бізнесу, транспортної логістики, торгівлі та рекреаційних послуг.

Участь у рибальських турнірах також активізує інвестиції в інфраструктуру, зокрема облаштування прибережних територій, стоянок для катерів, кемпінгів, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності регіону на туристичному ринку. Крім того, ці заходи сприяють формуванню локального брендингу та посиленню впізнаваності територій, що в довгостроковій перспективі може позитивно вплинути на притік інвестицій та розвиток суміжних галузей.

З точки зору актуальності, дослідження обумовлене зростаючою потребою у пошуку нестандартних драйверів місцевого розвитку, особливо в умовах післявоєнного відновлення економіки України. Рибальські турніри, як

форма активного туризму, мають потенціал швидкої реалізації при відносно невеликих витратах, що робить їх привабливим інструментом для громад з обмеженим ресурсним забезпеченням.

Аналіз зібраних даних дозволив виявити ключові аспекти впливу рибальських турнірів на місцеві економіки та розвиток туризму. Визначено, що такі заходи мають значний потенціал для активізації підприємницької діяльності в регіонах, стимулювання туристичних потоків та формування позитивного іміджу територій.

Рибальські турніри мають значний економічний вплив на місцеві громади. Вони сприяють збільшенню доходів від туризму, створенню нових робочих місць та розвитку інфраструктури. Наприклад, у 2019 році турнір Bassmaster Classic у Ноксвіллі, штат Теннессі, США, зібрав понад 153 800 відвідувачів та приніс економічний ефект у розмірі 32,2 мільйона доларів США для місцевої економіки. [1, 2, 6]

Таблиця 1 - Економічний вплив рибальських турнірів у різних регіонах

Регіон	Рік	Кількість відвідувачів	Економічний ефект (млн дол. США)
Ноксвілл, Теннессі, США	2019	153 800	32,2
Лос-Кабос, Мексика	2007	254 013	1 125
Панама	2011	86 250	170,4
Сагіноу-Бей, Мічиган, США	2023	582	0,976

Рибальські турніри сприяють розвитку туризму, залучаючи відвідувачів з інших регіонів та країн. Це призводить до збільшення попиту на готельні послуги, ресторани, транспорт та інші туристичні сервіси. Наприклад, під час проведення турніру Bassmaster Elite Series на озері Мюррей, Південна Кароліна, США, було зафіксовано збільшення бронювання готелів у регіоні, а загальний туристичний вплив склав понад 6 мільйонів доларів США. [3-4, 5]

На тлі зростаючої потреби у пошуку нестандартних драйверів місцевого розвитку, особливо в умовах післявоєнного відновлення економіки України, дане дослідження є вкрай важливим для України. Рибальські турніри, як форма активного туризму, мають потенціал швидкої реалізації при відносно невеликих витратах, що робить їх привабливим інструментом для громад з обмеженим ресурсним забезпеченням.

Аналіз зібраних даних дозволив виявити ключові аспекти впливу рибальських турнірів на місцеві економіки та розвиток туризму. Визначено, що такі заходи мають значний потенціал для активізації підприємницької

діяльності в регіонах, стимулювання туристичних потоків та формування позитивного іміджу територій[7-9].

Найбільша кількість рибальських турнірів фіксується у прибережних областях (Одеська, Херсонська) [9], а також у регіонах з розвинутою системою внутрішніх водойм (Полтавська, Черкаська, Київська області) (табл.2).

Таблиця 2 - Кількість рибальських турнірів в Україні у 2023 році за регіонами

Регіон	Кількість турнірів
Одеська	27
Київська	21
Полтавська	18
Черкаська	16
Херсонська	15
Інші області	43

Джерело: дані організаторів турнірів, 2023

Організація рибальських змагань забезпечує мультиплікативний ефект для місцевої економіки: зростають доходи готельно-ресторанного сектору, транспортних послуг, торгівлі та сфери розваг[8]. За підрахунками, один середній турнір (100–150 учасників) генерує понад 800 тис. грн обороту для місцевого бізнесу (табл. 3).

Таблиця 3 - Середні витрати одного учасника рибальського турніру

Стаття витрат	Сума (грн)
Проживання (2–3 доби)	2 500
Харчування	1 200
Витрати на снасті / приманки	1 500
Транспорт	1 000
Реєстраційний внесок	600
Сувеніри, відпочинок тощо	700
Разом	7 500

Джерело: опитування учасників турнірів, 2023

Рибальські турніри часто супроводжуються медіапідтримкою (трансляції в YouTube, стріми, публікації у соцмережах), що підвищує впізнаваність території. Участь міжнародних гостей стимулює розвиток інфраструктури та

сервісів. У ряді випадків турніри стають щорічною візитівкою громади, як-от «Dnipro Fishing Challenge» або «BassMania Cup» на Київському водосховищі [8-9].

Залучення молоді, популяризація активного дозвілля, розвиток громадської активності та підвищення екологічної свідомості є важливими соціальними наслідками організації рибальських заходів.

Ключові рекомендації щодо розвитку риболовних турнірів в Україні

З метою формування сталого та конкурентоспроможного сегмента риболовного туризму в Україні доцільно впровадити комплекс заходів, спрямованих на інституційне зміцнення, економічну підтримку, екологічну відповідальність та інтеграцію у міжнародний простір.

Для активізації риболовного туризму в Україні доцільним є впровадження таких заходів:

1. Інституційне укріплення - створення національної асоціації риболовного спорту, розробка єдиних регламентів і календаря змагань, сертифікація організаторів та суддів.

2. Фінансування та промоція - залучення спонсорів, розвиток цифрових платформ для реєстрації й трансляцій, активне використання соціальних мереж та співпраця з туристичними операторами.

3. Освіта та молодь - проведення шкільних і студентських турнірів, створення молодіжних риболовних клубів, впровадження освітніх програм з етики риболовлі.

4. Екологічна складова - впровадження принципу "зловив — відпустив", моніторинг впливу на екосистеми, організація турнірів на зариблених водоймах.

5. Міжнародна інтеграція - організація міжнародних турнірів в Україні, участь у змаганнях за кордоном, переклад регламентів іноземними мовами.

Висновки

Рибальські турніри в Україні виконують важливу функцію як каталізатор розвитку місцевої економіки та туризму. Вони сприяють збільшенню доходів від туристичних послуг, створенню нових робочих місць, розвитку інфраструктури та підвищенню медійної привабливості територій. За умов належної підтримки з боку місцевої влади, формування партнерських ініціатив із бізнесом і просування через цифрові ресурси, такі заходи здатні стати дієвим інструментом регіонального маркетингу.

Досвід інших країн засвідчує ефективність рибальських турнірів як інструменту стимулювання місцевої економіки, і Україна має значний потенціал для реалізації подібної моделі. Рекомендується інтегрувати рибальські турніри у стратегії розвитку громад, передбачити пільгову підтримку організаторів, стимулювати створення інфраструктури довкола

водойм, а також забезпечити сприятливі умови для участі внутрішніх і міжнародних учасників. Рибальські турніри в Україні виконують важливу функцію як каталізатор розвитку місцевої економіки та туризму. За умов належної підтримки з боку місцевої влади, формування партнерських ініціатив із бізнесом та просування через медіаресурси вони здатні стати дієвим інструментом регіонального маркетингу. Рекомендується інтегрувати рибальські турніри у стратегії розвитку громад, передбачити пільгову підтримку організаторів змагань, а також стимулювати створення інфраструктури довкола водойм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Bassmaster Classic reels in award for economic impact - Bassmaster. (2019). Отримано з <https://www.bassmaster.com/news/bassmaster-classic-reels-in-award-for-economic-impact/> (Bassmaster Classic reels in award for economic impact - Bassmaster)
2. Sportfishing Socio-Economic Studies: Impact on Tourism Revenue & Jobs. (2007). Отримано з <https://billfish.org/advocacy/socioeconomics/> (Sportfishing Socio-Economic Studies: Impact on Tourism Revenue & Jobs)
3. Big Fishing Means Big Economic Impact - Coastal Angler & The Angler Magazine. (2023). Отримано з <https://coastalanglermag.com/big-fishing-means-big-economic-impact/> (Big Fishing Means Big Economic Impact - Coastal Angler & The Angler Magazine)
4. Devils Lake Tourism survey puts economic impact of National Walleye Tour Championship in perspective - National Walleye Tour. (2019). Отримано з <https://archive.nationalwalleyetour.com/devils-lake-tourism-survey-puts-economic-impact-of-national-walleye-tour-championship-in-perspective/> (Devils Lake Tourism survey puts economic impact of National Walleye Tour Championship in perspective - National Walleye Tour)
5. Alabama Deep Sea Fishing Rodeo. (2023). Отримано з https://en.wikipedia.org/wiki/Alabama_Deep_Sea_Fishing_Rodeo (Alabama Deep Sea Fishing Rodeo)
6. Sportfishing Socio-Economic Studies: Impact on Tourism Revenue & Jobs. (2011). Отримано з <https://billfish.org/research/socioeconomics/>
7. Державне агентство розвитку туризму України. Аналітичний звіт, 2023.
8. Матеріали рибальських спільнот: Dnipro Fishing, BassMania, Lucky John.
9. Звіти місцевих адміністрацій Полтавської, Київської та Одеської областей про розвиток туризму, 2023.